ДО

ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА АКЦИОНЕРИТЕ

НА „ДАВИД ХОЛДИНГ" АД

гр. Казанлък

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

на „ДАВИД ХОЛДИНГ" АД, гр. Казанлък за 2022 г.

Ръководството на **„ДАВИД ХОЛДИНГ" АД** представя своя годишен доклад и годишния финансов отчет към 31.12.2022 г. Отчетните документи са изготвени в съответствие със Закона за счетоводството и Националните счетоводни стандарти.

Този финансов отчет е одитиран от регистриран одитор Елеонора Червенкова, с диплома № 0187.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Дружеството е регистрирано в Република България.

Седалището е на адрес: Казанлък, 6100, ул. „Стара река" № 2, етаж 4, офис 417

Дружеството има регистриран клон с адрес: София, 1527, бул."Васил Левски" 114, ет.3

Досегашният офис на дружеството в град Добрич е закрит.

През 2022 г. дружеството няма новосъздадени клонове в страната и чужбина / чл.39 т.7 от Закона за счетоводство/.

ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ:

Разработване, продажба и внедряване на програмни продукти; интеграция, внедряване и поддръжка на компютърни системи и технологии, търговска дейност в страната и чужбина; търговско представителство и посредничество; и други сделки и действия, обслужващи и подпомагащи гореописания предмет на дейност и непротиворечащи на законите на Република България.

Обслужващи банки: ОББ АД; Алианц банк АД; Уникредит Булбанк АД.

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА

„ДАВИД ХОЛДИНГ" АД е IT компания, разработчик и доставчик на софтуерни решения и услуги за нуждите на държавната и общинска администрация, индустрията, енергетиката и доставчиците на услуги. Бизнес моделът на **„ДАВИД ХОЛДИНГ" АД** е ориентиран към удовлетворяване нуждите на потребителите на неговите решения. Защитата на интересите на клиента е основен приоритет и наша разграничителна черта. Единствена мярка за нашите постиженията са успехите и удовлетвореността на нашите потребители.

В резултат на нашата 29 годишна дейност Дружеството ни се утвърди като водеща фирма в ИТ сектора на страната, в областта на разработка, продажба и поддръжка на софтуерни продукти за управление на бизнеса.

Текущата година премина в условията на преодоляване последствията от пандемията от COVID-19. Започналата, през Февруари 2022 г., война на Русия срещу Украйна, оказа огромен ефект върху икономиките на България и страните от Европейския съюз, по отношение на увеличение на цени на стоки, горива, енергия, колебания на валутни курсове и инфлация.

В тази обстановка, ръководството на ДАВИД ХОЛДИНГ АД продължи да посреща ситуацията гъвкаво и с добра организация на работата. Дейността на Дружеството не е преустановявана за нито един ден. Служителите продължиха да изпълняват служебните си задължения, чрез: отдалечена работа, с присъствие в офисите на дружеството и смесено. Ръководството фокусира своите усилия за справяне с кризите и взе решение за увеличение заплатите на служителите, както и за оптимизиране на пазарните цени на нашите софтуерни продукти и услуги.

За изпълнението на производствените си задачи, основно място във фирмената политика на Дружеството е приобщаването на служителите към успеха на организацията. За целта се поддържат: система на заплащане, която зависи от резултатите от дейността; система за постоянно повишаване квалификацията на служителите, социална програма; стажантска и стипендиантска програми.

Дружеството успешно защитава и развива изградените в дружеството:

- Система за Управление на Качеството по стандарт ISO 9001:2015
- Система за информационна сигурност съгласно стандарт ISO/IEC 27001:2013.
- Системата за управление на услугите по стандарта ISO/IEC-20000-1:2018

И трите сертификата са обединени в общ наръчник, успешно са защитени на последния одит от 21.01.2022 година и са с валидност до 21.01.2025 година.

Съставянето на годишния финансов отчет е заключителния етап от процеса на счетоводно отчитане на предприятието за отчетната година. Той показва резултата от дейността на ръководството и ефективността от управлението на предоставените ресурси. Целта на годишното счетоводно приключване е да се представи на собствениците на предприятието информация за имущественото и финансово състояние на предприятието и паричните потоци. В настоящия отчет се синтезират резултатите от цялостния труд на всички работещи в предприятието.

СТРУКТУРА НА ОСНОВНИЯ КАПИТАЛ

Към 31.12.2022 г. капиталът на **„ДАВИД ХОЛДИНГ" АД** е 240 000.00 лева и е разпределен в 60 000 броя поименни акции, всяка една от които с номинална стойност в размер на 4 лева /четири лева/. Всичките акции са записани, разпределени и внесени от акционерите на дружеството – 21 на брой физически лица, български граждани.

Към 31.12.2022 г. **„ДАВИД ХОЛДИНГ" АД** има участия в следните дружества:

- дъщерни:

✓ **СПЕЙСКАД ООД** Казанлък, с капитал 2450.00 лева, с дял – 49%.

СПЕЙСКАД ООД е дъщерно предприятие, защото изпълнителният директор на Дружеството е негов управител и съсобственик и това е предпоставка да упражнява контрол над финансовата и оперативната му политика.

На основание чл.32 от Закона за счетоводството групата не е задължена да изготвя консолидиран финансов отчет и за текущата година. Икономическата група **ДАВИД ХОЛДИНГ АД** избра да не изготвя такъв.

- малцинствено:

✓ Високо Технологичен Бизнес Инкубатор АД Габрово, дял 5000.00 лева, дял – 10%. Това дружество е прекратило дейността си от 2009 година. През 2021 г. са подадени документи за прекратяване на нашето участие в него, като все още нямаме документи за излизане от това съдружие.

С цел кандидатстване по проекти за Европейско и Национално финансиране, както и за участие в тръжни процедури на по-големи и по-сложни обществени поръчки и последващото им съвместно изпълнение, **„ДАВИД ХОЛДИНГ" АД** има участия в консорциуми и обединения. В тях то обединява своите материални и трудови ресурси с тези на други търговски дружества. Към момента, ние имаме участие в: Сдружение ГИС Алианс; Обединение ДА-СИ; РИСК ИНЖЕНЕРИНГ-ДАВИД ХОЛДИНГ ДЗЗД; Сдружение Клъстер София град на знанието.

През 2022 година станахме членове на три съдружия за изпълнение на договори, финансирани по Европейски и национални програми.

През отчетния период дружеството не е придобивало или прехвърляло собствени акции.

УПРАВЛЕНИЕ

Съгласно действащия Търговски закон в България, към 31 декември 2022 г., **„ДАВИД ХОЛДИНГ"**е акционерно дружество с едностепенна система на управление - Съвет на директорите (СД), включващ следните членове:

1. Бальо Атанасов Динев – Председател на СД и Изпълнителен директор
2. Стойчо Недев Стойчев – Член на СД
3. Марияна Стоянова Койчева – Член на СД

Съгласно изискванията Закона за счетоводство /чл.39 т.6 / и Търговския закон се представя следната информация:

ЧЛЕН СД → **информация**	**Бальо Атанасов Динев**	**Стойчо Недев Стойчев**	**Марияна Стоянова Койчева**
Възнаграждения през годината /чл.247ал.2т.1 от ТЗ/	97 000.00	31 000.00	31 000.00
Придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на съвета през годината акции и облигации на дружеството /чл.247ал.2т.2 от ТЗ/	Няма придобити. Притежава 13 567 броя акции. Няма прехвърлени.	Няма придобити. Притежава 6 030 броя акции. Няма прехвърлени.	Няма придобити. Притежава 6 030 броя акции. Няма прехвърлени.
Правата на членовете на съветите да придобиват акции и облигации на дружеството/чл.247ал.2т.3 ТЗ/	не са предвидени	не са предвидени	не са предвидени
Участие на членовете на съвета на директорите в дружества, съгл. чл.247 ал.2 т.4 от ТЗ, както следва:			
СПЕЙСКАД ООД	управител, притежава >25% от капитала		
ГЛОБАЛ ЛОГИСТИКС ЕООД		притежава >25% от капитала	

Представляващ Дружеството към 31.12.2022 г. е: Бальо Атанасов Динев – Председател на СД и Изпълнителен директор.

През отчетния период не са сключвани договори от членовете на СД и свързаните с тях лица, попадащи в обхвата на чл.240 б от Търговския закон.

АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ЗА ТЕКУЩИЯ И ПРЕДХОДЕН ОТЧЕТЕН ПЕРИОД

Пред Общото събрание на акционерите представяме годишен финансов отчет на **„ДАВИД ХОЛДИНГ" АД** за 2022 г., със следните основни показатели:

Показатели → Години ↓	Получени общо приходи в хил. лева	Нетни приходи от продажби в хил. лева	Печалба в хил. лева
2022	4329	3619	152
2021	3235	2276	58
2020	3093	2437	141

През 2022 г. сме постигнали ръст от 33.82% при Общо приходите и 59.01% ръст на Нетните приходи спрямо предходната година.

Относно Приходите:

Структурата на продажбите ни през 2022 година е следната:

Приходи по продукти в лева	**Приход 2022 г. хил. лв.**	**Отн. Дял-%**	**2022 / 2021**	**Приход 2021 г. хил. лв.**	**Отн. Дял-%**
Продажби на софтуер и софтуерни услуги:					
Продукция	7	0.16%			
Стоки: компютърна техника и базов софтуер	51	1.18%	292.31%	13	0.40%
Архимед – лицензии софтуер, поддръжка и услуги	1559	36.01%	4.14%	1497	46.28%
1С:ПРЕДПРИЯТИЕ – лицензи софтуер, поддръжка и услуги	1848	42.69%	172.97%	677	20.93%
Портални решения и IoT	11	0.26%	83.58%	67	2.07%
ГИС решения	133	3.07%	1008.33%	12	0.37%
Системна интеграция на компютърни системи и софтуер	10	0.23%	0.00%	10	0.31%
Общо от продажба на услуги/софтуер	**3561**			**2263**	
Нетни приходи от продажби:	**3619**	**83.60%**	**59.01%**	**2276**	**70.36%**
(+/-) незавършено производство	0	0.00%		85	2.63%
Разходи за придобиване на активи по стопански начин	139	3.21%	-66.98%	421	13.01%
Други приходи	439	10.14%	-0.23%	440	13.60%
Общо приходи от оперативна дейност:	**4197**	**96.95%**	**30.26%**	**3222**	**99.60%**
Финансови приходи	132	3.05%	915.38%	13	0.40%
Общо приходи за годината:	**4329**	**100.00%**	**33.82%**	**3235**	**100.00%**

Във всички продуктови линии имаме ръст на продажбите.

Най-голям обем и голям ръст, сме постигнали при продажбата на софтуер, абонамент и услуги в продуктова линия 1С: +172.97% . Това се дължи на сключените няколко сделки с голям обем, стартирали изпълнение през 2022 година.

Продуктова линия Архимед постига ръст на продажбите с малко над тези за 2021 година: +4.14%. Това е постигнато с голям брой сделки (222 броя) и обслужване на над 213 броя клиенти.

В продуктова линия ИоТ имаме ръст на продажбите, който се дължи на получено финансиране по спечелени дългосрочни проекти, както и по завършване на проекта GREENDC, стартирал от 01.01.2017 година.

Ръстът на продажбите в продуктова линия ГИС се дължи на продажбата на абонамент за обновяване на софтуерна система GIS BENTLEY.

Важно значение за увеличения Общ обем приходи има и получената безвъзмездна финансова помощ от правителството във връзка с КОВИД епидемията.

През 2022 г. кандидатствахме по проекти за Европейско и Национално финансиране, които бяха одобрени и сега сме партньори в следните три договора:

- 101083554 SynGReDit - DIGITAL-2021-EDIH-01
- 101087022 — COALition — HORIZON-WIDERA-2022-ACCESS-04
- BG- 131304835-2022-01 – договор 13иф-02-11 от 07.12.2-22 по НИФ

Тези нови договори са дългосрочни, със срок на изпълнение – съответно 36, 48 и 18 месеца, и ще ги изпълняваме в съдружие с различни организации

Финансовите приходи за 2022 година са в размер на 132 хил. лева, като основно те са от дивидент от дъщерната ни компания СПЕЙСКАД ООД.

Относно Разходите:

Структурата на разходите за оперативна дейност през 2022 година е следната:

Вид разход	Разход 2022 г. хил. лв.	Отн. Дял-%	2022 / 2021	Разход 2021 г. хил. лв.	Отн. Дял-%
Намаление на незавършено производство	213	5.11%			0.00%
Разходи за материали	127	3.05%	115.25%	59	1.87%
Разходи за услуги	353	8.47%	7.83%	383	12.12%
Разходи за амортизации	269	6.46%	-6.60%	288	9.12%
Разходи за заплати	2670	64.09%	31.53%	2030	64.26%
Разходи за осигуровки	344	8.26%	14.29%	301	9.53%
Балансова стойност на продадени активи	40	0.96%	344.44%	9	0.28%
Други разходи	150	3.60%	68.54%	89	2.82%
Общо разходи от оперативна дейност	**4166**			**3159**	
Финансови разходи	9			12	
Печалба от обичайната дейност	154			64	
Общо разходи за дейността:	**4175**			**3171**	
Счетоводна печалба:	154			64	
Общо Разходи:	**4329**	**100.00%**	**33.82%**	**3235**	**100.00%**

Най-голям дял в разходите по елементи се пада на разходите за трудови възнаграждения на персонала (ФРЗ), включващи заплати и осигуровки. Те са в размер на 72.35% от разходите за оперативна дейност. За предходната година този размер е бил 73.79%.

Разходите за ФРЗ – възнаграждения и осигуровки, през 2022 година, са се увеличили с 29.30%.

Средно списъчният състав на персонала, през отчетната 2022 г., е 51 човека. Средната месечна работна заплата за периода е 4 362.75 лв. (за 2021 г.: 3 383.33 лв.) Спрямо предходната година имаме увеличение с 28.95%.

Начислените през отчетния период разходите за амортизации възлизат на 269 хил. лв. Основен дял в размера на амортизациите са тези за нематериални активи на разработваните от нас версии на програмни продукти - сервизни, подобрени и основни версии. През 2022 г. не сме приемали на отчет нови такива активи. Но сме натрупали разходи за приемане на отчет на нови нематериални активи: версии на двата ни основни продукта: Архимед и 1С. През 2023 година, предстои да ги заведем като Нематериални активи.

Финансовите разходи възлизат на 9 хил. лв. (за 2021 г. - 12 хил. лв.). Те включват разходите за лихви, отрицателни разлики от промяна на валутни курсове и други разходи по финансови операции.

За да бъде поддържана наличност от парични средства и с цел да не се нарушава ритмичността на производствената дейност, дружеството ползва кредит в режим овърдрафт от банка ОББ АД, в размер на 200 хил. лева. Същият не е усвоен и е на наше разположение като кредитен ресурс. Ползваният, в предишни години, оборотен кредит от банка Алианц Банк България АД, е изплатен напълно през 2022 г.

Към 31.12.2022 г. **ДАВИД ХОЛДИНГ АД** има краткосрочни търговски, данъчни и други вземания в размер на 554 хил. лв. (за 2021 г. – 362 хил.лв.) и краткосрочни задължения в размер на 646 хил. лв. (за 2021 г. - 603 хил. лв.).

Дружеството няма сключени договори през годината, които излизат извън обичайната дейност или да се отклоняват съществено от пазарните условия.

След датата на изготвяне на баланса не са настъпили други събития, които изискват оповестяване и коригиране на финансовите отчети за периода към 31.12.2022 г./ чл.39 т.3 от Закона за счетоводство/.

Положителният финансов резултат намира израз в стойностите на следните икономическите показатели, характеризиращи дейността.

Рентабилността на приходите от продажби е съотношението между счетоводния финансов резултат и нетните приходи от продажби. Той показва ефективността на приходите от продажби и се изчислява по формулата:

Печалба / нетни приходи от продажби

За 2022 година: 152 / 3619 = **0.04;**

За 2021 година: 58 / 2276 = **0.03;**

От съществено значение за анализ и оценка на дейността на предприятието през отчетния период са показателите за ***ликвидност***. Те отразяват способността на предприятието да посреща текущите си задължения през новия отчетен период с достатъчна сигурност и поради това представляват особен интерес за кредиторите/ банките, доставчиците и др./. Коефициентите се изчисляват по следните формули:

- Коефициент за <u>обща ликвидност</u>:
  краткотрайните активи – Разходи за бъдещи периоди / краткосрочните задължения
  за 2022 година: 2147/646 = **3.32**;
  за 2021 година: 1427/603 = **2.37**;
- Коефициент за <u>бърза ликвидност</u>:
  краткосрочни вземания-РБП+ парични средства /краткосрочни задължения
  За 2022 година: 570-16+1555 / 646 = **3.26**;
  За 2021 година: 383-21+808 / 603 = **1.94**;
- Коефициент за <u>незабавна ликвидност:</u>
  парични средства/краткосрочни задължения
  За 2022 година: 1555 / 646 = **2.41**
  За 2021 година: 808 / 603 = **1.34**

От стойностите на показателите е видно, че дружеството е в състояние да покрива задълженията си с наличните си активи. И трите показателя са със стойности малко над средните, приети в специализираната литература.

ДЕЙСТВИЯ В ОБЛАСТТА НА ИНОВАЦИИТЕ и НИРД

През отчетния период са извършвани действия в областта на научноизследователската и развойна дейност/ чл.39 т.5 от Закона за счетоводство/.

Конкретните ни разработки в областта на НИРД и иновациите са свързани със:

- Разработка на софтуерно приложение на база научна разработка по проект, финансиран по програма Мария Склодовска Кюри на Европейската комисия;
- Разработка на софтуерна платформа и УЕБ приложение за отдалечен мониторинг и подпомагане управлението и експлоатацията на електро-механични съоръжения на малки ВЕЦ, на енергетично и пресово оборудване, с функции от Интернет на нещата (IoT) и изкуствен интелект (AI).
- Разработка на софтуерна платформа за управление на средствата по европейски и национални програми, с включени иновативни възможности;
- създаване на нови версии на наши програмни продукти за бизнес и технически решения, с включени иновативни функционалности;

Очакваният от нас резултат от изпълнението на горните разработки, е да разполагаме и предлагаме на пазара на съвременни решения в областта на ИКТ (Информационно Комуникационните Технологии). По този начин ДАВИД Холдинг АД да продължи да бъде водеща софтуерна компания в страната, която предлага решения за различни сектори на индустрията и административното управление.

Натрупаните разходи по тези разработки, за 2022 година, са в общ размер от 779 хиляди лева, от които 215 хил. лева за приети за НИРД., а от тях 177 хил. лева са за ФРЗ на изследователите по изпълнението на отделните проекти.

БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ И ПЕРЕСПЕКТИВИ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Предизвикателство за ръководството е разширяване обема на продажбите при поддържане на високо технологично ниво на разработваните продукти и услуги.

Към датата на изготвяне на настоящия доклад, Дружеството има обезпечени с договори продажби за 2023 година в размер на 3 184 хил. лева (с ДДС). Тук се включват сделки с: подписани договори за продажби на продукти и услуги, със срокове за завършване през 2023 година, издадени, но все още незаплатени фактури, както и вече заплатените продажби.

Планът на Дружеството за продажби за 2023 година е 5 169 хил. лева (с ДДС).

С цел избягване на рискове свързани с обезпечаването на необходимите парични средства, следим за съответствие на обема реализирани продажби с обема на направените и очаквани разходи. При реализиране на обем продажби по-голям от планираните, формираме резерви и извършваме капиталови разходи. Обратно, когато реализираме обем продажби по-малък размер от планираните приходи, гарантираме покриване само на необходимите за дейността ни разходите, при осигуряване на минимална печалба. Този разчет се следи тримесечно и е обект на наблюдение от Съвета на директорите.

РИСКОВИ ФАКТОРИ

Рисковете, свързани с дейността на дружеството могат условно да бъдат разделени на две основни групи:

Систематични – произтичащи от общата икономическа и политическа среда и въздействащи върху резултатите от дейността ни. Тук попадат следните рискове: политически, макроикономически, валутен, инфлационен, лихвен, епидемиологичен. Към тази група добавяме *риск* от възникване на военни действия, възникнал през февруари 2022 година.

✓ *Несистематични* – произтичащи от характера на дейността, особеностите на отрасъла, в които дружеството оперира: секторен, фирмен риск, кредитен, операционен риск.

Политически риск

Политическият риск е свързан със стабилността на правителството на страната и с евентуални промени в неблагоприятна посока на водената от него дългосрочна външна и вътрешна икономическа политика. Касае ни дотолкова доколкото сме част от общата икономическа среда в страната и ЕС. Следим законодателните промени, които касаят стопанския и инвестиционния климат в страната, с цел да вземаме адекватни решения, спрямо промените.

Не участваме в политически структури и политически действия. За избягване на този риск, на територията на дружеството не е разрешена политическа дейност.

Някои от основните риска са през текущата и следващата година са следните:

Пандемията

Продължаващото разпространение на вируса може да доведе до появата на още по-заразни или още по-лоши, по-смъртоносни щамове, които да предизвикат нови сътресения и още по-голямо разминаване между богатите и бедните страни.

Важен риск е възможното затваряне на бизнеси в резултат на прекомерните ограничения, карантини и пълно затваряне на граничните пунктове в много държави.

При увеличаване предпазните мерки при пандемия като затваряне на училища и строги решения за карантина обаче, това отново означава загуба на доходи в сектора на услугите по целия свят, което е риск, който силно би ограничил икономиката, растежа, заетостта и публичните финанси на страните.

В тази връзка се правят усилия за намаляване на възможността от разрастване на пандемията и възвръщане на нормалния бизнес климат.

Индексът на потребителските цени

Критичен риск е и този от висока глобална инфлация, която се очаква да продължи до средата на пролетта на следващата година.

Въпреки че се очаква от средата на лятото на 2023 г. годишната обща инфлация да започне да намалява в значителен брой държави, глобалният инфлационен риск, дължащ се на световните цени на суровините, селското стопанство и храните, енергията и логистичните разходи, представлява значителен проблем.

Стагфлация

При това положение се появи още един важен риск: стагфлацията (термин от макроикономиката, с който се означава състояние на икономиката, характеризиращо се с нисък темп на икономически ръст, ръст на инфлацията и увеличаване на безработицата).

Твърди се, че ако глобалният инфлационен риск предизвика разминаване в мненията на централните банки, особено на Федералния резерв на САЩ (Фед), Европейската централна банка (ЕЦБ) и други, и надделеят исканията за затягане на паричната политика, може да се предизвика стагфлация с висока инфлация, тежка рецесия и висока безработица.

Войната в Украйна

Войната в Украйна застраши растежа на глобалната икономика. Най-сериозните последствия обаче са загубените животи и хуманитарната криза.

Независимо че Русия и Украйна са сравнително малки по отношение на производството, те са големи производители и износители на ключови хранителни продукти, минерали и енергия. Войната вече доведе до значителни икономически и финансови сътресения, особено на стоковите пазари, като цените на петрола, газа и пшеницата се покачиха.

Войната подчерта важността на свеждането до минимум на зависимостта от Русия за ключов внос на енергия. Политиците трябваше да преразгледат уместността на пазарния дизайн с оглед осигуряване на енергийна сигурност и въвеждане на стимули за осигуряване на зеления преход по обществено подкрепян начин.

Съществуват и някои възможни дългосрочни последици от войната, включително натиск за по-високи разходи за отбрана, структурата на енергийните пазари, потенциална фрагментация на платежните системи и промени във валутния състав на валутните резерви.

Големината на икономическото въздействие на конфликта е много несигурна и ще зависи отчасти от продължителността на войната и политическите реакции, но е ясно, че войната ще доведе до значително краткосрочно забавяне на глобалния растеж и значително по-силен инфлационен натиск.

Фискалната политика

Стесняването на фискалната политика на държавите. През 2022 г. много водещи държави трябваше да свият бюджетния си дефицит и да забавят нарастването на публичния дълг. Това, от своя страна се отрази неблагоприятно върху резултатите от растежа, заетостта и възможностите за публична социална подкрепа на държавите.

Основните политически рискове в България

И 2022г. беше белязана от политическа нестабилност. Следващите избори ще решат кои ще бъдат управляващи. Те обаче обаче имат да решават няколко спешни задачи:

- Първата е да овладее енергийната криза, като намери устойчиво решение за понижаване на цените на тока и парното, при това балансирайки интересите на всички заинтересовани - производители, разпределители, бизнес и битови консуматори. Решението трябва да е комплексно и с достатъчен хоризонт на действие.
- Следващата неотложна задача е овладяването на инфлацията. Политиката на служебното правителство също е насочено в тази насока. Инфлацията е свързана пряко с енергийните цени, но и спекулативния характер на някои цени също следва да се овладее.
- Друга основна задача е да продължи овладяването на Ковид кризата и недопускането на нова такава.
- Важна задача пред управлението на страната е постигането на реални успехи в борбата с корупцията. Важно е внасяне и приемането на законопроекти за същинска съдебна реформа и реформа на регулаторните органи, дейността на които драстично изкривяват бизнес средата.
- Във външнополитически план непосредствената задача е намирането на изход от кризата в отношенията със Северна Македония. Независимо от положителното отношения и редица отстъпки, които направи България за подобряване на междусъседските отношения , в Македония все още продължават провокациите и дискриминацията на българите в нея. Тези събития се отразяват негативно и на имиджа на България в международен план.

Макроикономически риск

Икономиката на България като малка държава е силно зависима от европейската и световна икономика . Подобрението на водещите индкатори за еврозоната формират очакванияза нейното бавно и постепенно възстановяване . В краткосрочен план вътрешното търсене се очаква да бъде благоприятно повлияно от забавянето на инфлационните процеси.

Конюктурноводещите индикатори показаха известно подобрение през последните месеци, но основните пазарни движещи се сили се очаква да останат силно променливи. Темповете на възстановяванена световната икономика се очаква да останат умерени. В същото време с нарастването на структурните предизвикателства , икономическата активност в развиващите се страни показа известна загуба на инерция.

Пазарните обеми , както и маржове се очаква да продължат да бъдат под натиск , независимо от очакваното възстановяване на икономиката.

Очакванията за бизнес климата са предпазливо оптимистични.

Все още най-голяма част от икономическия растеж се дължи на ударното усвояване на европейски средства.

Валутен риск

Валутният риск е свързан с възможността приходите от дейността на дружеството да бъдат повлияни от промените на валутния курс на лева към други валути.

За България основният валутен риск се съдържа в запазване на режим на паричен съвет при съществуващото ниво на валутния курс от 1,95583 лв. за 1 евро.

В дейността на дружеството съществува известен валутен риск, тъй като дружеството извършва и сделки в USD, но той е покрит като се следят отблизо нивата на валутния курс и се вземат необходимите мерки за намаляване на отворените позиции в долари.

Инфлационен риск

Систематичният инфлационен риск е вероятността от покачване на инфлацията, измервана чрез динамиката на индекса на потребителските цени, до нива, които ограничават силно ръста на икономиката чрез повишаване на крайните цени на потребление, свиват вътрешното търсене и водят до висока безработица.

Като цяло през изминалата година са поскъпнали почти всички стоки и услуги.

Големият двигател на растежа на цените през годината са горивата, които тръгнаха нагоре в резултат на покачващите се котировки на петрола на международните пазари.

Прогнозите за инфлацията са предпазливи, защото като малка и отворена икономика България е подвластна на външни ценови ефекти. Очакванията за 2023 г. са инфлацията да задържи нивото си в зависимост от посоката на котировките на петрола.

Лихвен риск

Лихвеният риск е свързан с възможността лихвените равнища, при които дружеството финансира своята дейност да се повишат и в резултат приходите на дружеството да се намалят.

През 2022г. основният лихвен процент повиши нивото си . За м. декември 2022г. – 0.20%.

Към 31.12.2022 г. дружеството няма задължения по инвестиционни и оборотни кредити за основната дейност. Разполагаме с договорирaн овърдрафт в размер на 200 хил. лева, който не сме използвали.

Дружеството управлява риска посредством балансирано използване на различни инструменти за ползване на финансов ресурс.

Секторен риск

Поражда се от влиянието на технологичните промени в отрасъла върху доходите и паричните потоци, агресивността на мениджмънта, силната конкуренция на външни и вътрешни производители и др.

Комплексните услуги предлагани от дружеството, разкриват както потенциала на мениджмънта, така и стремежа за въвеждане в действие на нови подходи, методики и практики в дейността на дружеството. Това ни прави предпочитан партньор за фирмите от ИТ бранша.

В тази група е и рискът от изгубване на квалифициран персонал, който поради по-добро заплащане или условия на труд, напуска нашето дружество и отива в други фирми от секторния бранш. Нашите действия за посрещане на този риск са подобряване условията на труд, условия за повишаване квалификацията на

служителите, както и повишаване на заплатите. И трите наши действия са изпълнявани през отчетната 2022 година.

Фирмен риск

Фирменият риск е свързан с естеството на дейност на дружеството, като за всяко дружество е важно да се възвърнат направените инвестиции.

Фирменият риск обединява бизнес риска и финансовия риск.

Бизнес рискът се определя от естеството на дейността на дружеството и спецификата на търгуваните стоки и услуги. Този риск се дефинира като несигурност, свързана с получаването на приход, присъщ както за отрасъла, в който дружеството функционира, така и за начина на извършване на услугите.

Спецификата на нашият бранш - разработката на софтуер и свързаните с него услуги, изисква продажбата на софтуер да се третира като продажба на нематериални активи, а продаваните от нас услуги да се извършва по часова ставка. Нашите действия са свързани с това да подобряваме отчетността по продажбите, съобразена с останалите участници в пазара на ИТ бранша.

Финансовият риск представлява несигурност за инвеститорите и собствениците в случаите когато фирмата използва привлечени или заемни средства.

Като основни измерители на финансовия риск се използват показателите за финансова автономност и коефициент на задлъжнялост, дадени в Оповестяванията – в раздел 31. Финансови показатели.

Чрез тези показатели се отчита съотношението между собствени и привлечени средства. Високите стойности на коефициента за автономност и ниските стойности на коефициента на финансова задлъжнялост са добра гаранция за инвеститорите и за самите собственици.

За управление на финансовия риск, когато планираме привличане на външен финансов ресурс, изготвяме сравнителен анализ на горните и други показатели, показани в таблица в същия раздел. Всички посочени в тази таблица финансови показатели са с по-добри стойности спрямо предходната 2019 година.

Кредитен риск

Кредитния риск е свързан с възможността дружеството да се финансира със заемни средства в кратки срокове и на приемливи лихвени нива.

Дружеството няма задължения по оборотни и инвестиционни кредити. Имаме остатък по лизингов договор, който към датата на изготвяне на настоящия отчет е изплатен. Ползваме и кредитна карта с лимит – 10 хил. лева. Предоставен ни е овърдрафт в размер на 200 хил. лева, който към 31.12.2022 година не е усвояван.

Към настоящия момент дружеството е с висок кредитен рейтинг, няма необслужвани кредити, няма задължения към доставчици и е с добри пазарни позиции. Тези предпоставки ни позволяват да постигаме подобрени условия по сключените договори, възможности за облекчаване на кредитната тежест и обезпеченията по кредитите.

Операционен риск

Операционният риск представлява риск от загуба, произтичащ от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора, и системи, или от външни събития, които водят до отклонение на действителните от очакваните резултати от

дейността. Ефектът се изразява в отрицателен икономически резултат или допълнителни разходи.

Основни източници на операционен риск са персонала, технологични процеси, системи за отчитане на продажбите и някои външни събития.

Възможни операционни рискове са:

- Прекратяване на абонаментни договори с клиенти.

За противодействие срещу горния риск в дружеството ежемесечно прогнозираме евентуални загуби върху дейността на дружеството и планираме конкретни действия за контролиране броя и обема на рисковите договори.

Съществува сериозен натиск от страна на конкурентите, да бъдем изместени от ключови за нас клиенти. Следим всяка промяна в ситуацията при крайните клиенти и реагираме съобразно възможностите за действия в наша полза.

- Липса на нови продажби

Седмично следим състоянието на продажбите. В зависимост от резултатите, изпълняваме конкретни инициативи: предлагане на нови услуги и софтуерни модули, подобряване на ежедневния търговски процес, кандидатстване по обществени поръчки в областта на ИТ, предлагане на завършени ИТ решения.

Дружеството се стреми да ограничава въздействието на основните операционни рискове, като:

- използва сигурни и проверени системи за достъп, обработка и съхранение на информацията;
- издига на ръководни длъжности служители, специалисти със значителен опит и доказани професионални качества;
- провежда ефективно обучение на персонала, стреми се да не нарушава установените технологични процеси, указания и вътрешни правила, разработва планове за действие при кризи (технологични, природни бедствия, тероризъм, вандализъм, епидемии и др.)
- развива системите за управление на бизнеса: ИСО стандартите, вътрешната финансова информационна система, системата за управление на човешките ресурси.

Извънреден риск при бедствия, аварии и пандемия

- По отношение на удължаването на извънредната епидемиологична обстановка свързана с пандемия Covid-19, ръководството на дружеството не отчита съществени рискове за работата и персонала на дружеството. Като събитие, засягащо страните и населението в целия свят, рисковете при овладяване на заразата и преодоляване на последствията за националната и световна икономика ще бъдат предизвикателство и пред настоящото ръководство.
- По отношение на рисковете от аварии и други извънредни събития, дружеството спазва изискванията за безопасност и охрана на труда. Всички изисквания на институциите, свързани с дейността на дружеството се спазват и подлежат на постоянен преглед и съгласуване.

ОТГОВОРНОСТИ НА РЪКОВОДСТВОТО

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към края на годината, финансово му представяне и парични му потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния финансов отчет към 31 декември 2022 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовият отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

15.05.2023 г.
гр. Казанлък

Изпълнителен директор: .....
/ Бальо Динев /